

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa

Kouvola 19.9.2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Ohjelma

Miltä Kaakkois-Suomen luomu näyttää?

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa -hankkeen väki

Luomuviljaa vahvalla osaamisella ja yhteistyöllä

luomuviljelijä Sami Kuoppamäki, Kymen Luomun hallituksen puheenjohtaja

Luomutuotteiden käyttö Ravintola Pajassa

ravintolapäällikkö Tiina Montonen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Luomu kaupan näkökulmasta

vähittäiskaupan asiantuntija Anne Hietanen, Kymen Seudun Osuuskauppa

Miten tästä eteenpäin?

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa -hankkeen väki

Kommenttipuheenvuoro

utkijaopettaja Petri Niemi, LUT

Mahdollisuuksien maaseutu – Kaakkois-Suomi

asiantuntija Jukka Penttilä, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Keskustelu ja jatkotoimenpiteet

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Miksi olemme täällä tänään?

- Tavoitteena saada luomu lentoon Kaakkois-Suomessa
- Katseltu luomua ulkopuolisen silmin kesän ajan
- Nyt haetaan yhdessä sopivia polkuja eteenpäin: mitä ja miten?
- Luomun mahdollisuudet esiin!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Kaakkois-Suomen luomu tilastojen valossa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

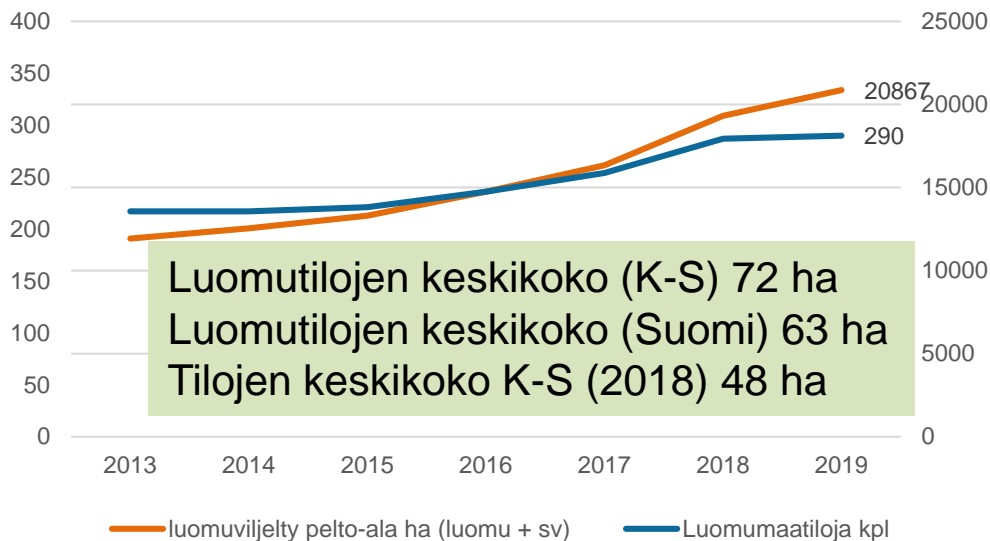
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

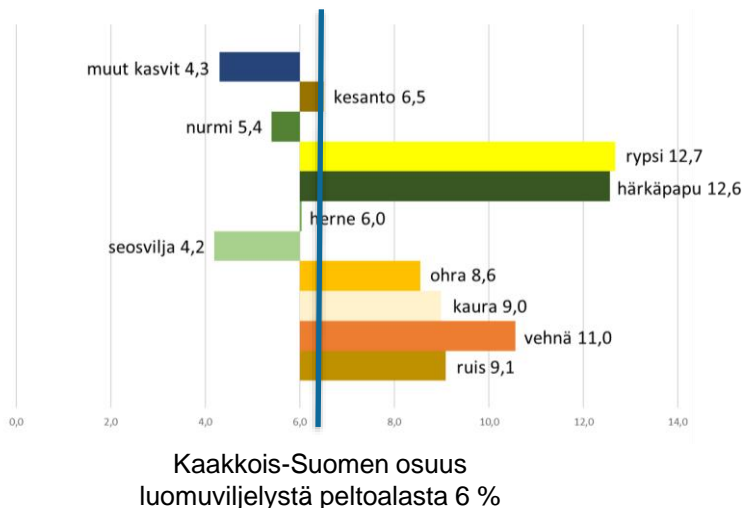

Kaakkois-Suomessa luomutuotanto kasvaa

Luomumaatilojen ja –peltoalan kehitys Kaakkois-Suomessa

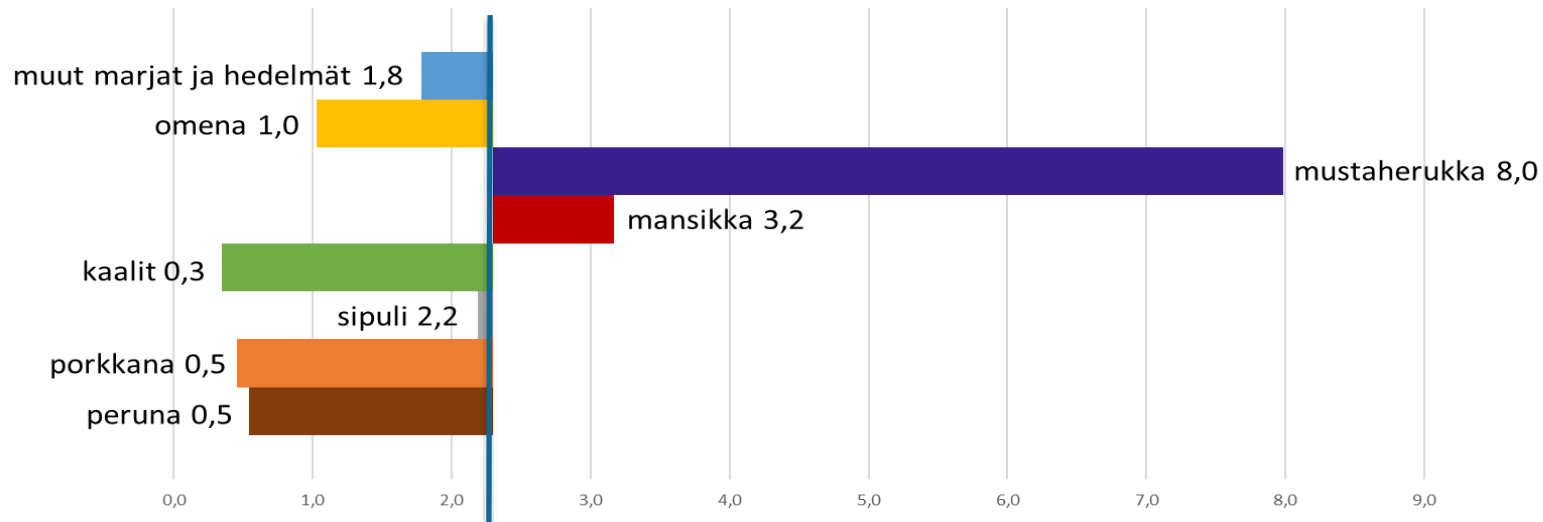

Kaakkois-Suomen osuus luomukasvien pinta-aloista 2019 (%)

Lähde: Ruokavirasto

Kaakkois-Suomen osuus luomuvihannesten ja -marjojen tuotantoalasta v. 2019 (%)

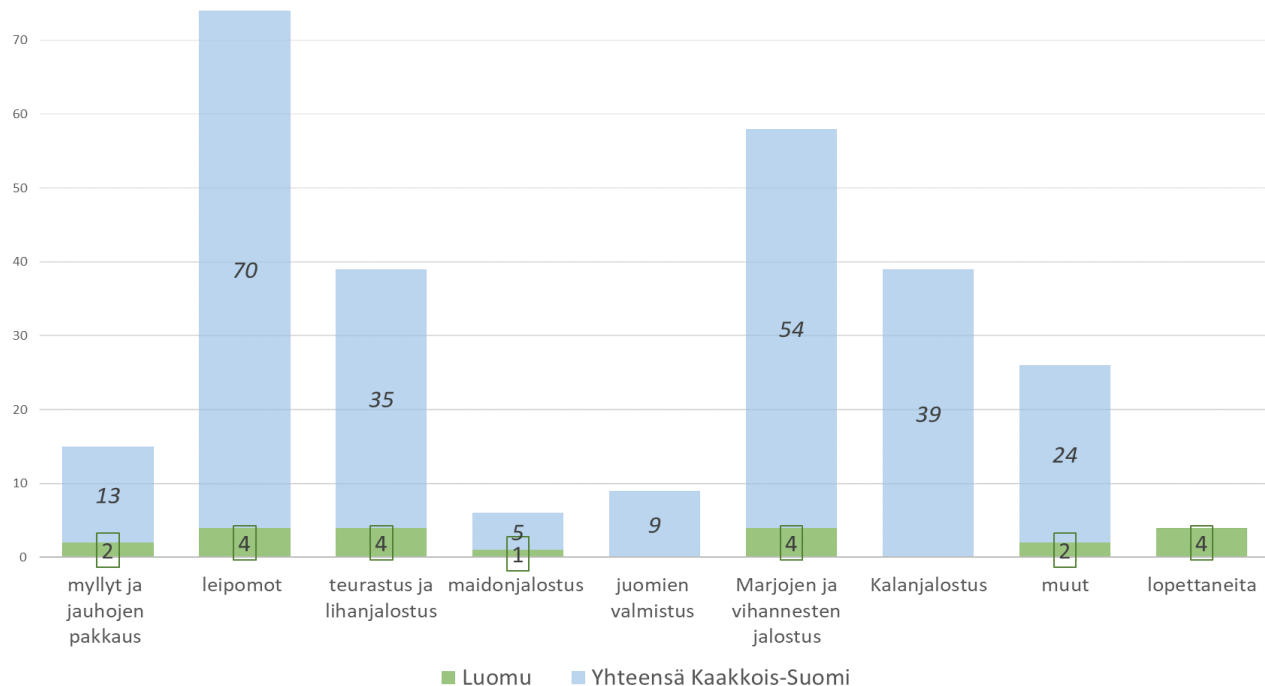

Kaakkois-Suomen osuus luomuvihannesten ja -puutarhakasvien pinta-alasta 2,2 %

Lähde: Ruokavirasto

Luomujalostusta useissa tuoteryhmissä

Elintarvikejalostajien määrä tuoteryhmittäin Kaakkois-Suomessa (KPL)

Lähteet: Aitoja makuja -yritystilastot,
Ruokavirasto luomuvalvonta

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Luomun käytön muutos alueittain

- Käytön muutos alueilla samansuuntainen
- Uusimaa erottuu aktiivisimpana alueena
- Vähiten luomun aktiivikäyttäjiä Kaakkois-Suomessa, Pohjanmaalla ja Lapissa
- Ei-käyttäjiä korostuneesti Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa
- Käytön lisääjiä on korostuneesti Uudellamaalla ja vähiten Etelä-Savossa ja Lapissa/Kainuussa
- Kymenlaaksossa käytön vähentäjiä on keskimääräistä vähemmän

Lähde: Kantar TNS / Mind

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

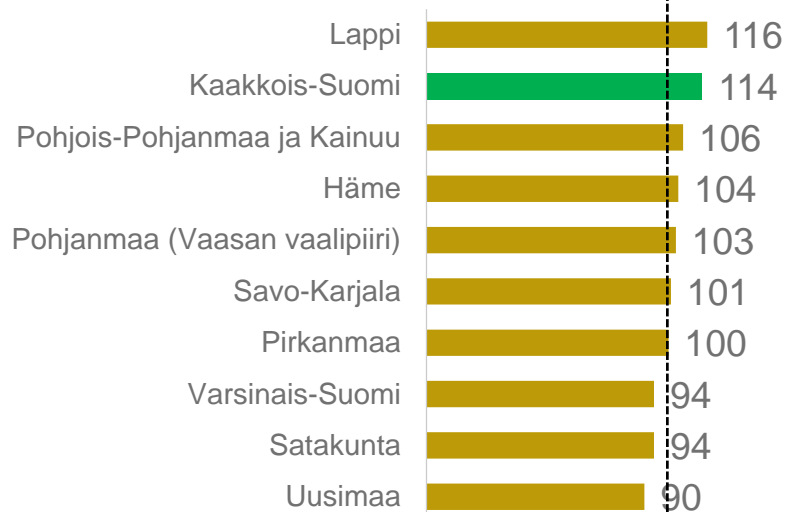
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

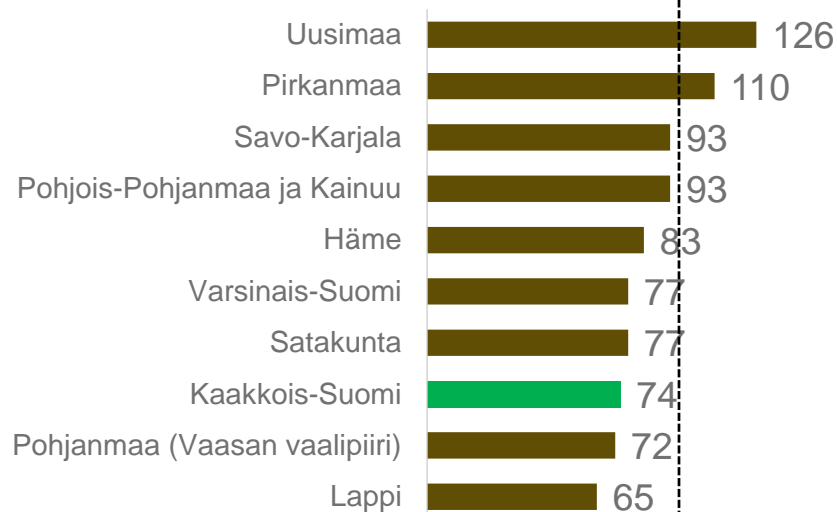

Satunnaisista käyttäjistä aktiiveiksi?

Satunnaiset käyttäjät

Aktiivikäyttäjät

Indeksi 100 vastaa väestön keskiarvoa

Lähde: Kantar TNS / Mind

SWOT-analyysi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Vahvuudet

- Luomutuotanto kasvussa
- Luomun myynti ja kiinnostus lisääntynyt vähittäiskaupoissa
- Monipuolista elintarviketuotantoa
➔ jalostuspalveluja saatavilla
- Kiinnostusta kehittämiseen

Kymen-
laakso

- Vahva luomuviljatuotanto ja osaaminen
- Iso tilakoko
- Toimivia yhteistyöverkostoja
- Paikallisia arvoketjuja (Jalon Mylly – Tuomon leipä)

Heikkoudet

- Luomu ei näy alueen kehittämisstrategioissa ja -ohjelmissa
- Luomua ei osata liittää kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan
- Luomusta ei tiedetä eikä puhuta riittävästi
- Ammattikeittiöiden vähäinen ja näkymätön luomun käyttö
- Luomulla ei nähdä lisäarvoa, paikallisuus ja/tai kotimaisuus riittää monelle
- Luomukeruualueita ei ole

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Mahdollisuudet

- Luomu sopii hyvin alueen kehittämisstrategioihin ja -ohjelmiin
 - kestävä kehitys, ympäristöystävällisyys, biodiversiteetti, maan kasvukunnon hoito, eettisyys
- Lähiruoan vahva asema tukee lähiluomun kasvua
- Kauppaa ja kuluttajia kiinnostaa paikallinen luomu
 lähiluumutuotteille tilaa markkinoilla

Mahdollisuudet

- Alueella isoja yrityksiä, jotka voisivat tehdä luomua
- Matkailijat ja vapaa-ajan asukkaat luomun kuluttajina

Kymen-
laakso

- Erikoistuminen luomuviljatuotannossa
- Pienimuotoiset jatkojalostusyrietykset kiinnostuneita kehittämisestä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

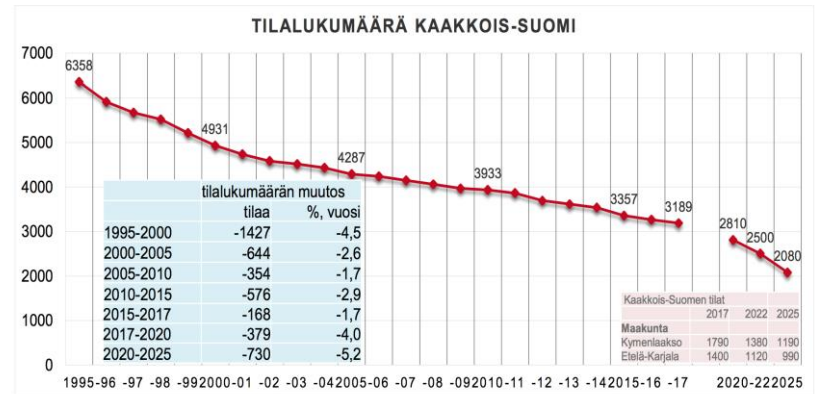
Uhat

- Maatilojen väheneminen, osa-aikaistuminen
- Yritysten resurssipula uhkaa kehittymistä
- Luomubyrokratia ja sen pelko
- Luomun negatiivinen julkisuus ja näkymättömyys

Kymen-
laakso

- Luomuviljamarkkinoiden epävakaus

Tilojen lukumäärän alenema on viime vuosina ollut melko tasaista, mutt jatkossa nopeutuu

Lähde Kantar TNS 2018: maatilojen kehitysnäkymät

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Keskeiset kehityspolut

- Erilaista luomua erilaisille markkinoille
- Osaamisen ja yhteistyön lisääminen ja syventäminen
- Luomuviestinnän, -markkinoinnin ja luomun näkyvyyden lisääminen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Kuva: Saija Rätty / KaakonKantri

Teija Rautiainen
teija.rautiainen@xamk.fi
0400 872 759

Anne Hytönen
anne.hytonen@xamk.fi
040 527 8307

Marja-Riitta Kottila
marja-riitta.kottila@proluomu.fi
040 581 9252

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

www.xamk.fi/luomulentoon
#luomulentoon #kaakkoissuomi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

